

Eikenprocessierups: natuurlijk ongemak

De eikenprocessierups: de kranten stonden er vol van, nu ook boven de rivieren het probleem (huidirritatie!) steeds groter wordt. Wat doen we er mee? Met een bestrijding op milieuvriendelijke wijze is veel te winnen: opzuigen en wegbranden.

foto's: PD, Wageningen

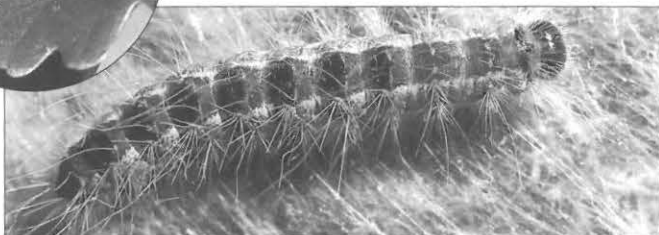

Foto: Van Veldhuizen-Boxmeer

WIE IS DE EIKENPROCESSIERUPS

De eikenprocessierups, *Thaumetopoea processionea* L. is de larve van de nachtvlinder, die haar eitjes legt in de toppen van eikenbomen. Daar overwinteren ze. Half april komen de jonge rupsjes tevoorschijn. Na een aantal vervellingsstadia zijn ze half mei volgroeid. Brandharen krijgen de rupsen na hun derde vervelling. Dit is het geval tussen half mei en eind juni. In juli verpoppen de rupsen zich tot een vlinder, waarna de vrouwtjes hun eitjes leggen. De haren in de lege nesten kunnen echter ongemak blijven veroorzaken. Het volgende voorjaar (half april) verschijnen weer jonge rupsen.

BRANDENDE HAREN

De eikenprocessierups is, zoals de naam al zegt, in eikenbomen te vinden. Daar gaan de rupsen groepsgevoel (in processie) op zoek naar voedsel (het eikenblad). De haren van de volgroeide processierups zijn de veroorzakers van de overlast. Enkele uren na aanraking kunnen klachten ontstaan: pijnlijke jeuk, huiduitslag, irritatie aan de ogen of aan de luchtwegen. Ook algemene klachten komen voor zoals braken, duizeligheid, koorts, algehele malaise. De brandharen kunnen tot na 6 (!) jaar last veroorzaken. In het algemeen verdwijnen de klachten vanzelf binnen enkele dagen tot weken.

TIP

Via het Bureau Medische Milieukunde GGD'en Brabant/Zeeland is meer informatie te verkrijgen: (076) 528 22 38.

METHODEN VAN BESTRIJDING:

1. Meest direct en milieuvriendelijk: branden in combinatie met wegzuigen. Richt de vlam niet loodrecht op de stam, maar strijk erlangs en brand alleen met het gele deel van de vlam. Begin bovenaan en brand na op de grond. Draag volledig afgesloten kleding, inclusief gelaatsbescherming.
2. Voor de bestrijding van net uitgekomen rupsen zonder brandharen (tot het 3e larvale stadium) zijn stofzuigers geschikt. Rupsen met brandharen (juni-augustus) kunnen beter worden opgezogen met een zware industriële stofzuiger, een mesttank met vacuümpomp of een kolkenzuiger. Herhaal dit enkele malen in het seizoen. Zuig bij voorkeur 's ochtends.
3. Een zeer gespecialiseerde techniek is het injecteren met acefaat (zenuwgif) via boorgaten. Komt alleen in aanmerking in dichtbevolkte gebieden en bij zeer hoge bomen.
4. Alleen bij zeer ernstige aantasting wordt bladbespuiting aanbevolen. (biologisch: met bacillus thuringiensis, of chemisch: diflubenzuron of teflubenzuron).
5. Weringsmaatregel: de spinsels met poppen weghalen voordat er volwassen vlinders uitkomen, lege nesten en spinsels opruimen (vanaf september).

Chaos bij bestrijding van rupsen

Gemeenten weten geen raad

Door GERCO MONS

DOETINCHEM • De eikenprocessierups rukt op in Gelderland. De beestjes zijn dit jaar voor het eerst massaal de grote rivieren overgestoken richting het noorden. Gemeenten en provincie weten er nauwelijks raad mee.

„De bestrijding van de processierups is een chaos”, erkent Wietze Bruggink van de provincie.

De haren van de eikenprocessierups veroorzaken een pijnlijke jeuk, huiduitslag en irritatie aan de ogen of luchtwegen. De rupsen zitten vooral in eikenbomen langs wegen en fietspaden. Er zijn drie manieren om de rupsen aan te pakken: branden, opzuigen of besproeien.

De gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de bestrijding van de rupsen, en die gemeenten zoeken hun eigen weg. Zo kan het zijn dat gemeenten bij

gen zelf weten wat ze doen en er is niemand die ze ter verantwoording roept.”

De GGD Gelderland Midden en de provincie Gelderland willen een einde aan de chaos maken. Volgende week vrijdag wordt een brainstormsessie met gemeenten en andere instellingen om te kijken of er een gezamenlijke aanpak van de processierups gevonden kan worden.

Gedacht wordt aan het creëren van een natuurlijke bufferzone, zodat de rups niet nog verder naar het noorden kan trekken.

De Gelderlander 3-7-'04

VOORUITBLIK

Afgelopen zomer zijn diverse gemeenten de eikenprocessierups met chemische middelen te lijf gegaan. Het KAD-EVM komt eind van dit jaar op de evaluatie hiervan terug in DIERPLAGEN Informatie nr. 4.